

Nro. 47.

**A' FELS. CSASZÁRNÁK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden Junius 11-ik napján
1805-ik éftendőben.

Német Ország.

Hamburgból, Máj. 27-dikén. Egy Tönnin-
genből e. h. 24-kén indúlt levélben ezeket olvas-
suk: — „

„Egy Anglus hajó, mely egy Anglus Udvari-
postát (Kurirt) tett-ki ide, 's oly hírt is hozott egy-
szersmind, hogy azon szempillantásban, midőn ő
az Angliai partokat oda hagyta, olyan tudósítást
vettek ott, hogy a' Bressi Frantzia hajós sereg
22 Linea hajókkal a' tengerre kivezett, és hogy
Adm. Gardnernek szemibe akadván, ő azt már a'
vezérlése alatt lévő 19 Linea hajók által üzőbe
vette volna. Ha e' valóság; a' jövő postanapon
hívezetés újságot várhatunk a' tengerről,“

A a á

(A' Brest előtt álló Anglus Linea hajók csak a' nagy szélvész miatt eveztek volt el (mint közeléb-ről is irtuk) csak kevés ideig onnét, és vették volt magokat az Angliai partok mellé bátorságos helyre.)

Frantzia Ország.

Párisból, Máj. 28-kán. A' *Moniteur* ilyen hivatal szerént való tudositást adott ki azon Rendtzi merekről, a' mellyekkel a' Pruszszus és Frantzia Udvarok egymást költsönösön megtisztelték: —

„A' Császár, a' Pruszszus Királynak, Ferdinánd Pruszsziai Hertzegnek, a' Braunschweigi Hertzegnek, Marschal Möllendorfnak, a' külső dolgokra ügyelő Ministernek Báró Hardenbergnek, Gróf Schulenburgnak, és Gróf Haugwitznek, a' Betsület Legió nagy tzi merét —

„A' Pruszszus Király, a' Császár ö Felsége nek, Mürat Hertzegnek a' Birodalom Nagy Admiralissának, Cambaceres Hertzegnek a' Birodalom Fő Kantzellariussának, Marschal Berthiernek, Talleyrandnak a' külső dolgokra ügyelő Ministernek, Marschal Bernadottének, és Generális Dürocnak a' Cs. Palota Nagy Marschaljának, a' Sas Rend tzi merét — adták ajándékba.

A' Londoni levelekből különbkülömb tzi kelyetskéket és kifejezéseket hordván továbbá ezen *Moniteur* elő, jegyzéseket tett szokása szerént azokhoz. — Egy Anglus levélben e' jött ki: Sir Coote Napnyugoti Indiába fog egy 5000 emberekből álló segítő sereggel küldtetni.“ — E' mellé ilyen jegyzést tett a' *Moniteur*: Ha ezen ujjság igaz, szerentsét kívánunk hozzá Coote Generálisnak. Éppen jókor fog oda érkezni, ha az a' tzélja, hogy ezen embereket a' Sárga Hideg' pusztításának kitegye. Ha e' jövő Septemberben

meg számlálja őket, 2000-nél többet életben nem talál közzülök.“

Arról az expeditzióról, a' mely a' Gen. Craigh vezérlése alatt Angliából nem rég elevezett így szoll ugyan ezen Moniteur : Meg fogjuk látni, hogy ez az expeditzió utóljára 4 vagy 5 ezer emberekre száll - le, 's egy része Gibraltárba, a' más része Malthába fog kiszállani. “

Egy Londoni levélben arról tétetvén emlékeztet, hogy a' Rocheforti hajós sereg gyaníthatóképpen nem sok ideig szándékozna a' Napnyugoti Indiai tengernek öbleiben múlatni, és ilyen kifejezésekkel végződván tudósítás : Reménségünk van, hogy a' Frantziák a' bévégezték az ő Napnyugoti Indiában való ragadozásokat “ — ezen kifejezés ellen ilyen előadást hirdetett-ki ugyantsak a' nevezett Frantzia ujjság : —

„Minthogy az Anglusok ragadozásnak nevezik ezen expeditziót, szükség tudtokra adaunk, hogy ezen ragadozásoknak még nem oly hamar leszen végek. Sőt azzal hízeltünk magunknak, hogy nyóltz napok alatt a' világnak minden részéről külömbkülömb féle ilyen tulajdonságú történeteknek híret fogja venni az Anglus kereskedés. Megeshetik, hogy akkor olztán egy kis könyvet is ki fogunk nyomtatásban adni, a' mely a' Pitt úr szemei előtt készült, 's az első ellenségeskedéseknek kezdetekben ugyantsak az ő rendelésére tétetett közönségessé, a' Frantzia ország ellen való hadakozás örökkévalóságának illendőségére, 's hasznos és szükséges voltára nézve. Akkor illendőnek, hasznosnak, és szükségesnek látszott lenni az örökké való hadakozás, a' nagyravágyásnak szemei előtt, a' mely akkor helytelen volt, és most

igen nevettséges. A' mi fennhéjzózó 's mindenekről tudósíttatva lévő ellenségeink, akkor veszik észekbe a' Rocheforti hajós sereg' kivezését, mikor már Dominika szigetét elfoglalta, 'sa' Touloninak kivezését, mikor már a' Gibraltári tenger-szorostan kivezett. Az utólsóról nem fognak semmit hallani néhány hónapok alatt. Nem hallottak ők semmit a' második Rocheforti hajós sereg felől is, a' mely onnét már reg kivezett, és a' melyet ők még ezelőtt csak nyóltz napokkal is a' kikötőhelyben őriztek és tartottak szemmel. Azon számos nagy Fregátjaink felől emlékezni sem akarunk, a' mellyek, a' nélkül hogy az Anglusok gondolnák, egygyenként eveznek a' külömb külömb tengereken, és olyan partjaiknál fognak tsa-pásokat ejteni rajtok, a' mellyekről azt tartják, hogy a' miéink előtt majd nem is esméretesek. Ők úgy álmodoztak, hogy a' mi erdőinkben és hajóépítő magazinumainkban, nem találatna több épületre való fa; hogy tengerpartjainkon több hajós legényeink nem találatnának: tudják-meg tehát, hogy hajóépítő műhelyeinkben 30 Linea hajók vannak munka alatt, a' mellyek mostantól fogva 18 hónapok alatt egymásután a' tengerre bocsáttatnak. Ha azon hajós seregeink, a' mellyeket a' Császár az *Oceanusra* kiküldött, az Anglus kereskedésnek elrontása után mind el találatnának is veszni: lesznek más számos hajós seregeink készen, lesznek nagy számú fiatal embe-reink, hogy azokra felüljenek. Könnyebb lenne Anglia Királyának Párisba jöni és itt magát Francia Királyá koronáztatni, mint ezen nagy Nemzetet a' világ' kereskedésiből kiszorítani. E' nem azt teszi, mintha nekünk az a' kevély tzelünk

volna, hogy Angliát megakadályoztassuk abban, hogy egy nagy és hatalmas nemzet legyen: tsak az Indiai és Amerikai keresedésben akarunk velle egygyütt osztozni; és azt akarjuk, hogy a' Középtengeren, Gibraltárt kivévén, az Anglusoknak semmi egyéb birtokok ne legyen. Ha az Angliai Ministerium titkos expeditziókat szándékozik az olyan Anglus koloniákba küldeni, a' mellyekben igen gyengék az ő örzöferegei: mitsoda pontokra akarja ezeket küldeni? Az Afrikai partokra-é, a' hol ez annyi mint semmi lenne? Ceylan szigetire-é, a' hol nem lenne a' veszedelemhez mérséklett? A' Coromandeli, Malabari, és Bengalai partokra-é, a' hova koránt sem lenne elégséges? Jamaikában is fokkalta gyengébb lenne annál, a' mennyit a' szükség kíván. Vagy végezetre talám, Canada, Surinam, Demarari, 's több egyebek azok, a' hova tzeloznak az örzö fereggel az ellenség' expeditziói? Nintsen bennünk az a' neveltséges nagyravágyás, hogy mindenütt foglaljunk: hanem, kárt tenni ellenségünknek, kereskedésit pufztítani, és nállánál erősebb lenni, a' hol megjeleni jónak találándjuk, mindenütt akarunk. Az Angliai *Assecurans* Társaságok, naponként drágásabbak lehetnek, 's feljebb meg feljebb emelhetik az aszfekurálás' bérít: 's addig, míg a' békekesség helyre áll, szereztesen jádzzhatnak. Nyilvánosan tudokra adhatjuk nékik, hogy nintsen a' nagy Oceanusnak egy valamire való pontja, olyan, a' hol vagy egy Frantzia olálkodó hajó ne találtatna. Ezt a' békekesség azonközben, a' melyről itt szó van, a' mi illeti, ennek feltételei igen tsékélyek; az Amiensi békekéséget, egészszén az Amiensi békekesség, és semmi nem egyéb, hanem tsak az

Amiensi békeffég. Frantzia ország nem subkribál mást solva.“

A' Rochefortból e. h. 27-kén Párisba érkezett levelek szerént, tsupa valóság, hogy az a' hajós sereg, a' melly Napnyugoti Indiába segittséget vitt, a' nevezett kikötőhelybe visszsaérkezett. Egy e. h. 21-kén indúlt Rocheforti levél így ír ezen dologról: — „Az Admirális *Missieffy* vezérlése alatt lévő hajós sereget, a' maga expeditziójából ide visszsaérkezni szemleltük tegnap: hanem, minthogy a' hajókról a' szárazra még eddig senki ki nem lépett, semmi bővebb tudósitást felőlle még most nem tehetünk. Szerentsésebb expeditziót gondolni ennél lehetetlen.“

A' második expeditzió (melyről fellyebb a' *Moniteur* jegyzései között emlékezet tétetik) Aprilis 1-ső napján a' Contreadmirális *Magon* vezérlése alatt evezett ki, és négy olyan újj *Linea* hajókból áll, a' mellyek most jelentek meg leg először a' tenger' hátán. A' neveik ezek: *Akhilles*, *Algezirás*, *Superbus*, és *Sagittarius*; mindenik 74 ágyus.

Párisi politikusaink úgy hízik, hogy a' *Moniteur*nek fellyebb előhozott jegyzései között, meg lehető világosságra találtak némely bizontalan kimenetelű dolgok felől. A' lehető békeffégnek feltételeit igen éles látás nélkül is szemlélhetik benne. Hanem, a' Toulóni és Kadixi hajós seregeknek útjokrol sem igen kételkedhetnek már most, midőn nyilván kimondja a' *Moniteur*, hogy ezekről az Anglusok, egy pár hónapok alatt semmit nem fognának hallani. Hova útnának tehát ily sokáig, ha, nem Napkeleti Indiába?

Kadixból így irták Máj. 7 kén. Admirális

Nelson, a' múlt éjjel jött által, 11 Linea hajókkal, és feles ezek mellé kivántató Fregatokkal 's egyéb kisebb hadi hajókkal, a' Gibraltári tengerfzoroffan. Kikötőhelyünket meglátogatni nem találta jónak. Ha feltefezzük, hogy Adm. Nelson mindenütt azon az úton fog a' Villeneuve hajós serege után evezni, mellyen ez útját folytatta, igen bajosan fogja béérni, minekelötte az eleibe szabott munkát nagy részint véghez vihetné a' Frantzia vezér, &c.

A' Gen. *Craigh* vezérlése alatt evező titkos expeditzió felől bizonyos tudósítások érkeztek Lizabonból Párisba. Május' 8-kán a' *Tagus* vize torkánál állapotodott meg ezen Anglus hajós sereg: hanem a' Frantzia és Spanyol Követek azonnal olyan nyilatkozttatást tettek a' Portugallus udvarnál, hogy ök, ha az Anglus hajós sereg a' *Tagus*' torkából 48 óra alatt el nem távozna, innét azonnal elútazni, és a' Portugallus Udvarnak ezen lépését, mint hadhirdetést úgy tartani fogják. — Az Anglus sereg e. h. 10-kén valósággal el is evezett onnét: hanem hogy útját merre felé vette, azt még néhány napok mulva fogjuk megtudni.

Olasz Ország.

Maylandból, Máj. 22-kén. A' Császár ilyen szavakkal felelt e. h. 19-kén az Olasz Birodalom' három féle tagokból álló Törvényhozó Gyűlése előlülőjének közlöntő beszédére, midőn az, ő nálle mint Olasz Királynál a' maga első audentziáját tartotta volna: — „Uraim, Birtokosok' Gyűlése tagjai, gyönyörűséggel szemléllek benneteket thronusom körül, a' melynek eleitől fogva leg erősebb támaszának tartottalak lenni titeket. Meg elégedett vagyok azzal az érzékenységgel, a' mel-

lyet előttem ezen alkalmatossággal kinyilatkoztatók. A' Konstitúciónak kívánsága szerént a' végre hivattalak öszsze, hogy nevezzétek-ki azon tagokat, a' mellyenek még hijjával van a' ti Gyűlésetek. Legyetek rajta, hogy olyan tagokat válasszatok, a' kiket az ő gondolkodások' módja és személyemhez viseltető hajlandóságai, ajánlanak. —

„Uraim, Tudósok' Gyűlése' tagjai, gyönyörűséggel szemlélem azon érzékenységet, a' melly titeket lelkesít. A' talentumok és a' tudományok által szerzett világosság, minden egyebek felett való elfközlője a' nemzetek boldogságának és jó magok viseletinek, midőn jó princípium és a' hofszas tapasztalás szerént vezéreltetnek. A' tudományok világosittják-meg az Országlószékek' lépéseiket, és hordozzák leg egyenesebb és leg jobb ölvényeken a' nemzeteket: midőn azonközben a' tsalárd Theorea, a' mely a' Metaphysikának homályos labirintusában elvész, ugyan ezen nemzeteknek leg nagyobb veszedelmekre szolgálhat igen gyakran. Legyetek állandó támofzai a' társasági rendnek, valamint szintén ezen thronusnak is, a' mely egyedül szolgálhat kezesül azon függetlenségnek, szabadságnak, és szelid princípiumnak, a' melyek egygyütt vétetve teszik a' mi Konstitúciónk' fundamentomát.

„Uraim, Kereskedők Gyűlése' tagjai, háládatossággal fogadom az általotok előttem kinyilatkoztatott érzékenységet. A' kereskedésnek szerentsés vólta teszi a' népek' boldogságának nagy részit. Mindenkor gyönyörűségemet fogom annak védelmezésében találni, oly mértékben, a' milyen gyamolát fogom ezen thronusnak a' ti hozzám

való hajlandóságtokban és hűségtekben találni.

Ugyantsak e. h. 19-kén voltak a' Genuai Követek is az ő Dozséjekkel egyetemben audenzzián a' Császárnál, a' kikhez valamint a' Császár úgy egész udvara különös megkülömböztetéssel viseltetik. A' Dozsének *Altessa Seranissima*, a' több Követeknek *Eccellenza* tituluft ad a' Császár. A' Dozse' beszédére, ilyen értelmű kifejezésekkel felelt ő F.ge: — „Már régólta esméretes előttem a' Liguriaiaknak személyemhez viseltető hajlandóságok. Ők a' leg kritikusabb időkben segedelemmel viseltettek a' Fr. seregekhez. Most, valamint egyéb Szövetségeseim, úgy ők is szenvedik a' jelen való hadakozás' terheit. Hanem ez a' hadakozás sem fog örökké tartani, és én az Iffentől kezembe adatott kardott arra fogom fordítani, hogy az Afrikai tengeri tolvajok ellen, és mindenek ellen, a' kik kereskedéseknek ártani akarnának benneteket, bátorságba helyeztetfelek. En ismérem a' Dozse' gondolkodása módját; nagy gyönyörűséggel szemlélem őtet Szenato-raival egyetemben magam körül. Kevés hetek alatt meg fogok várasotokban jelenni, és polgáraitok között örzök-nélkül bátorságban fogok lenni.“ —

Maylandból Máj. 23-kán. Tegnap délután 3 órakor béérkezett ide Monzából a' Lombardiai vas Korona azzal a' szolennitással, mint megirtuk: hanem a' koronázás márol, noha azt ma Frantzia országnak majd minden nevezetes városai meginnepelték, a' jövő vásárnapra, u. m. ezen hónap' 26-kára általtétetett.

A' Császár és Király még jó idején hirt tetett volt az Auszriai Olasz tartományokban fek-

vö fegyveres sereg' Komendánsának Gen. Gróf Bellegardének, hogy az idén két számos Lógereket fognának a' Frantzia és Olasz seregek itt tartani, a' mellyeknek telyességgel leg kissebb ellenségskedés nem fogua a' tzélozáffok lenni, hanem ezek által is tsak az ő F. ge Olasz Királlyságra lejendő koronáztatásának felségesítettésére és fényesítettésére lenne a' tzélozás; 's hogy a' Frantziák Császárjának 's Olaszok Királynának szívéen semmi is inkább nem fekünne, mint, hogy az Austriával való egygyefféget mentül jobban megerőffithesse; mellyezképpest meghivattatik a' Komendáns Gen. és Gróf ur is, hogy annyi Auszriai tisztekkal, a' mennyi magának tettzeni fog, Maylandban a' Koronázáson megjelenhessen.

Rómából, Máj. 17-kén. Tegnapról fogva ismét birtokában van városunk a' maga leg be-
tsesebb kintsének. Pápa ő Sz. ge tegnap tartá vég-
hetetlen örvendező népnék jelenlétében, ágyuk dör-
gése és harangjaink' zúgása közben, ide való pom-
pás bejövetelét, mint szerentsés hazaérkezésének
szolennitáffát. Az ő Sz. ge nemesi rend béli test-
örző serege, egész a' Toskánai határszélig eleibe
lovagolt. Az utzák, a' hol a' várason általjött,
várágokkal hinteztettek bé. A' népre, a' melynek
sorai között béjött, áldáff adván ő Szentsége, mi-
dön a' sok hintók között a' Fr. Követ' hintóját is
megszemlélte volna, az abban-ülő szemelyekre ész-
revehető megilletődéffel és jeladáffal töltötte-ki
áldását. Végezetre délutáni 4 órakor a' Sz. Pé-
ter' templomához jutván, ennek nagy ajtaja előtt
a' 92 esztendöt-élt Fő Pap Kardinális York ő
E. ja által, a' Sz. Kollegium és egész Klerus jelenlé-
tében, fogadtatott. —, A' Sz. Péter' oltára lévén az ő

Sz. ge utazásának leg fontosabb tárgya és tze-
 zása, ide való visszateérkezésének leg első szem-
 pillanatját az által szentelte, hogy ide jutván ter-
 re esett, és szerentsés hazaérkezését buzgóhálá-
 dákkal megköszönte.

Nagy Britannia.

Londonból, Máj. 17-kén. Itt ma igen különös
 hírek futották való bé a' várost, a' mellyek ujság-
 leveleinkben is kiadattatván, nem látfzhattak ép-
 pen tsupa költeményeknek lenni. A' *Star* nevű
 ujságban ezek olvastattak: — „A' Frantzia és
 Spanyol egygyesült hajós feregek Kadixhoz víz-
 fzaérkeztek. *Wasp* nevű 18 ágyus hajónknak
 Kapitánya, 22-ikben Kadix előtt evezvén-el, 22
 Linea hajót és sok Fregátokat látott abban. Li-
 zabonba érkeztén a' nevezett Kapitány, az ott lé-
 vő Anglus Követet *Fitzgerald* urat is tudósította
 a' felől, a' mit a' Kadixi kikötőhelybe látott. *Fitz-
 gerald* urtól Országlószékünkhöz érkezett a' tudó-
 sítás, 's eszzerént végezte a' Loyd káveházá-
 ban és az egész városban közönségesse lett a'
 dolog.

„Adm. Nelsontól (így folytatja szavait a' *Star*)
 olyan tudósítást vett Országlószékünk, a' melly sze-
 rént az ő vezérlése alatt lévő hajós fereg April.
 19 kén tsak 3 napi távolságra lett volna az egy-
 gyesült ellenséges hajós feregtől. Irja Nelson, hogy
 ő az ellenséges hajós feregeknek mind kiindulások
 mind özfzetsatoltatódások felől tudósittatva lé-
 vén, már most egész erővel üzésekre indult azok-
 nak. —

Ezen különös hírek fok féle gondolatokra ad-
 tak vala a' Londoniaknak alkalmatosságot. Senki
 nem tudhatta, hogy mi indithatta volna az ellen

séget arra, hogy Kadixhoz visszavevessen. Némelyek az ellenkező szelet gyanították okának lenni, holott mostanság a' Napnyugoti India felé való evezésre mind kedvező szelek fúttak — mások azt mondták, hogy a' hajós legények rebelláltak volna a' hajókon, 's azok kénytelenítették volna az ellenséges Admirálifit arra, hogy visszaterjen — azt is erőltették némelyek, hogy a' Nelson közelítését vévén Villeneuve észébe, azért tért volna vissza, &c. A' pénz helyett járó papirossakhoz és az Afzszekurás Kompaniákhoz is nem kevés befolyása volt ezen hírnek. Amazoknak betsek alább szállott, ezek majd felényire lebotsáttották vala a' Napnyugoti India felé készülő kereskedő hajókért való afzszekurálás' berit.

Azonközben még le sem ment a' nap, 's már ismét ellenkező hírek indultak. Nem látszik, hogy meg fogna az ellenséges hajós seregnek visszaterését illető hír valóságosulni. Le-vették a' Loyd kávéházában a' tudósítást, a' mellyet a' falra kiakasztottak volt.

Londonból Máj. 21-kén. Ujságaink, forma szerént ellene mondanak ma annak, a' mit az ellenséges egygyesült hajós seregnek Kadixhoz való visszavezésiről kihirdettek vala. A' Kapitány, a' ki a' kikötőhely előtt való elevezése' alkalmatosságával az abban lévő ellenséges hadi hajókat megszámlálta vala, fokasító üveggel talált volt nézni. Egy neutrális hajó is evezett-elugyan azon nap' (April. 22-dikén) a' Kadixi kikötőhely szája előtt: 's ennek Kapitánya tsak 6 Linea hajót látott abban.

Parlamentomi beszédek. — A' Fox beszéde, a' mellyel Máj. 13-kán az Alsó Házban azt

javasolta, hogy az Irlandiai Rom. Katholikusok' kérésit megfontolás végett egy közönséges Kommisszió eleibe kellene bocsátani, summáson ezeket is magában foglalta: — „

„Ha most szerentsés nem lennék is, úgymond; a' R. Katholikusok ügyiért való fáradozásomban: el fog tsakugyan még az az idő jöni, hogy a' mi megalatonyító törvényeink; a' mellyel a' R. Katholikusok nyomattatnak, változást szenvednek. Érzem én a' magamra válalt munkának fontosságát: három millió embereknek boldogságát illeti az. Érzem annak kellemetes mivoltát is, mivelhogy nagy gyönyörűség az ártatlan ügynek védelmezésére a' vádolók ellen félállani. Ha ezen Ház az én javasolásomat követni fogja, országunk' erejét fogja nevelni. A' kit hazafitársai eránt viseltető jó indulat, igaz hazafiai buzgóság, 's hazája' ereje' nevedezésének ohajtása, lelkesít, a', helybe hagygya javasolásomat. Három millió embereknek képekben felállani és szószolló lenni, nem szolgálhat megbántására a' Koronának: hanem inkább köszönetet érdemel attól. A' mi Konstitúciónk azt kívánja; hogy minden polgáraink azon egy jus által boldogittassanak: miért szorítjuk még is ki az alól a' R. Katholikusokat? El kellé egy népet hagynunk, a' melynek allyasabb része a' felsőbbtől annyira nyomattatik, hogy a' Napnyugoti Indiai rabszolgákéhoz hasonlithatni a' sorsát (halljuk! halljuk! kiáltották a' tulsó padon) Sok R. Katholikus lakosaink nagy gazdagságot gyűjtöttek kereskedés által: de még sem fogja őket az ő hajlandóságok soha azon országhoz tsatolni, a' mely megtagadja tőlök azon hivatalokat, a' mellyeket egyéb hazafiai tulajdonságaik szerént

megkivánhatnának. Azt vetik ellenem, hogy nagy veszedelem következhetne abból, ha ezen Házba a' R. Katholikusok bébotsáttatnának. Ezen tekintetben kéntelen vagyok, magam vallást tenni rövidlátásomról. Altal nem láthatom, mi rosztól kell tartanom, ha azt hiszem, hogy az az Irlandiai Rom. Katholikus, a' ki hazájától több jót veszen, ahoz nagyobb Izeretettel is viseltetik. Nem elég számú személyeket látunk é idegen országokon fő hivatalokat viselni a' kik az Uralkodónak Vallásától különböznek? Hány Protestáns nintsen az Auszriai Birodalomban, mind a' polgári mind a' katonai renden, a' ki fontos hivatait visel? Nem Protestáns-é Würtembergi Ferdinand Hertzeg a' Bétsi vólt Komendáns? Azt is vetik ellenem, hogy mi eleget engedtünk R. Katholikus lakofainknak. Én ellenkezöt erőssítek. Az emberi elme esméri a' maga jussait; a' természettől vett örökös jusok, általláttaják véllé, mely sok légyen még megvonattatva tölle. Minden igasságtalan megfosztatásokéert akarátja ellen feltámad. — „Azoktól, a' kik azt mondják, hogy a' jelen való idő nem volna kedvező ezen dolognak vitatására, azt kérdem, hogy melyik idő az, a' mely az igasságnak kiszolgáltatására nem volna alkalmas? &c. &c.

Jelentés.

Bertuch Természet históriai képeskönyvének II-ik Tsomója is elkészült, és ezen hónap 10-dik napja után Pesten is megkaphatni Kilián, Eggenberger, Kifs, és Hartleben Könyárosoknál.

Ezen Tsomóban ismét tíz réztábla van, ahoz tartozó magyarázattal négy nyelven, u. m. Deákül, Magyarúl, Németül és Frantziáúl. Az ára

most is 2 fl. 30 kr. az az, két forint harmintz krajtzár. — Nyomtatásbéli hiba volt a' más úttal ezen Ujságban, hogy az első Tsomónak az ára 2 fl. 50 kr. az az, két forint ötven krajtzár volna.

A' második Tsomóban lévő tíz réztáblákon a' következő tárgyak találatnak.

XI. Táb. *Értzek* 1. kép. az arany, 2. 3. k. az ezüst, 4. 5. 6. k. a' réz, 7. 8. 9. k. a' tzin. XII. Táb. *Értzek és Fattyú érzék.* 1. k. az ón. 2. 3. 4. k. a' vas. 5. 6. k. a' kéneső. 7. k. a' vizmút. 8. k. a' piskoltz. XIII. Táb. *Négy Tsudalatos Halak nemei.* 1 k. a' repdeső lógóhal. 2. a' fetskehal trigla. 3. a' ragadó gályagánts. 4. k. a' kerek butzkó. XIV. T. *A' Méhek.* XV. T. *Ártalmas Bogarak.* 1. k. a' madarász pók, 2. k. a' torontál pók, 3. k. a' narantspontos pók 4. 5. 6. k. skorpiók fajai. XVI. T. *Madarak* 1 k. a' kakadu. 2. k. a' hamuszín papagáj. 3. k. a' lóriszavú papagáj. 4. 5. 6. k. publikánok fajai. XVII. T. *Madarak.* 1. k. az araszavú papagáj. 2. k. az amazon papagáj. 3. k. publikán papagáj. 4. k. a' krik papagáj. 5. k. hofszúfarkú publikán. 6. a' rövidfarkú publikán. XVIII. Táb. *Nevezetes Tsigák és Kágylók.* 1. k. a' gyöngy termő mia. XIX. Táb. *Vérszopó Vadállatok.* 1. 2. k. az oroszlán, hím és nőstény. 3. k. a' tigris. 4. k. a' párdutz. 5. k. a' leopard. 6. k. az onka. XX. T. *Úszómászók (Amphibien)* 1. k. az oroszlán fóka. 2. k. a' kissebb oroszlán fóka. 3. k. a' közönséges Rozmár. 4. k. a' medve fóka. 5. a' borjú fóka.

Képtelenek vagyunk minden Érdemes Uraknak kik más Vevő Urak számára egyszerre több

Nyomtatványokat vitetnek el akár egyenesen tőlünk akár a' Tudósításainkban kinevezett Könyvárosoktól, hogy a' II-ik Tsomó nyomtatványjait csak úgy vehetik által, ha az I. Tsomóknak árát már letették. Mitsoda okok kényszerítsék az alább írtat ezen határozásra, előadta azon Tudósításban, melly ezen Újság mellett a' mult héten széllyel küldöztetett. Egszfersmind azt is jelentjük, hogy az I-ső Tsomót a' mellyből először kevés számú nyomtatványok készültek, újra kinyomtatattuk, és ez úttal azon Erdemes Uraknak is küldhetünk, kiknek eddig elfogyván az nyomtatványok, azzal nem szolgálhattunk. Arra kérjük a' megkért Erd. Urakat kik egyenesen tőlünk vitetik el a' Tsomókat, méltostassanak alkalmatosságot mutatni a' könyvek leszállítására.

Perutseg Ferentz.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Füleki Uradalomban Neograd Vármegyében

Jövő September hónapnak 9-ik napján fognak a' Vendégfogadók kortsmakkal együtt jövő 1806 Esztendőnek 1-ső Januarius hónapnak napjától számlálvan 6 következő Esztendőkre minden hozzá tartozandó földekkel kótya kevénye által Arendába botsajtatni, és ugyan

Füleki mező Városban két Vendégfogadó kortsmával együtt.

Csakanyháza nevü faluban egy kortsma.

Ipolynitrában — — — egy kortsma.

A' kinek a' feltételek eránt tudósítás szükséges magát az ugyan említett mező városban Füleken Galy Jánosnál Gróf Berchtold Antal Tifz-tartojánál jelentse,

P. D.